

Detaljna analiza praćenja političkih poruka u prvom tjednu kampanje (5.-9. 11.)

PLAKATI

I. Broj različitih plakata

HDZ – 11

SDP – 3

HNS – 4

HSP – 2 (+ 1 etički upitan)

HSS-HSLS-PGS – 2

HSU – 0

II. Fokus plakata

HDZ

Na sedam plakata („Ostvareno“) je primarni fokus na programu stranke, a na četiri („Biraj“) je napad na suparničku stranku.

SDP

U primarnom fokusu na dva plakata su stranački prvaci (Zoran Milanović sam i Zoran Milanović u kombinaciji s Ljubom Jurčićem), a na jednom napad na suparnike.

HNS

Stranački čelnici, Vesna Pusić i Radimir Čačić.

HSS-HSLS-PGS

Stranački čelnici i stranački dužnosnici

HSP

Opće vrijednosti za koje se stranka zalaže; osobe, predsjednik stranke, nositelji lista.

III. Tip argumentacije

HDZ

Dominantan tip argumentacije na sedam plakata („Ostvareno“) je činjenični, a na četiri („Biraj“) je emotivni (strah).

SDP

Dominantan tip argumentacije na jednom plakatu je emotivan («Promijeni program»), na drugom su to ljudi kao izvor i garancija kredibiliteta («Ljudi su snaga»), dok je na trećem prisutna kombinacija programske argumentacije i vođe stranke kao izvora kredibiliteta («Odlučimo u Hrvatskoj»).

HNS

Čelnici stranke kao izvor i garancija kredibiliteta.

HSS-HSLS-PGS

Čelnici stranke i stranački prvaci kao izvor i garancija kredibiliteta.

HSP

Emotivan (ugroza) te ljudi kao izvor i garancija kredibiliteta.

IV. Konkretno teme ili programi

HDZ

Radna mjesta, roditeljske naknade, unapređivanje poljoprivrede, gradnja autocesta, obrazovanje, mirovine i porezi.

SDP, HNS, HSS-HSLS-PGS, HSP

Nema

V. Interesne i društvene skupine

HDZ

Na svakom od sedam plakata („Ostvareno“) pojavljuje se jedna određena interesna, socijalna ili profesionalna skupina (obitelj, poljoprivrednici, učenici i studenti, umirovljenici i cestovni radnici).

SDP, HNS, HSS-HSLS-PGS, HSP

Nema

VI. Istinitost podataka

HDZ

Na četiri plakata navedeni podaci su djelomično točni:

- roditeljske naknade povećane su samo za prvih šest mjeseci
- udžbenici su besplatni samo za osnovnu školu i prve razrede srednjih škola
- prijevoz nije besplatan u svim gradovima i za sve učenike
- dug umirovljenicima nije vraćen u cijelosti.

Na pet plakata istinitost podataka je teško odrediti (broj novih maslinika i vinograda, kilometre novih autocesta, broj otvorenih novih radnih mjesta, broj novih poljoprivrednih farmi, porez na štednju).

Na dva plakata podaci su netočni: SDP želi legalizirati drogu i uvesti nove poreze na kuću, stan i zemljište.

SDP, HNS, HSS-HSLS-PGS, HSP

Nema podataka niti činjenica, pa nije moguće utvrditi istinitost poruka.

VII. Opće vrijednosti

HDZ

Na dva od jedanaest plakata naglašavaju se opće vrijednosti (obitelj i obrazovanje).

SDP

Promjena, tim kompetentnih kao politička snaga.

HNS

Ulaganje u budućnost i bolje sutra.

HSS-HSLS-PGS

Očuvanje tradicije.

HSP

Zaštita identiteta i tradicije.

VIII. Vrijednosna orijentacija plakata

HDZ

Vrijednosna orijentacija sedam plakata („Ostvareno“) je pozitivna, a četiri („Biraj“) kombinirana (istovremeno stranka ističe vlastite prednosti i napada suparnika).

SDP

Vrijednosna orijentacija jednog plakata je pozitivna (ističu vlastite prednosti ili razloge zbog kojih valja glasovati za stranku), drugog negativna (implicitno napada stranku na vlasti

(«Promijeni program»), dok je treći kombinacija pozitivnog i negativnog (implicira postojeće negativno rješenje koje valja mijenjati).

HNS

Pozitivna.

HSS-HSLS-PGS

Pozitivna.

HSP

Kombinirana.

IX. Tip napada

HDZ

Napad je usmjeren na politiku i konkretne programe suparničke stranke.

SDP

Dva plakata sadrže implicitan napad ili kritiku postojeće vlasti.

HNS i HSS-HSLS-PGS

Nema.

HSP

Implicitna sugestija negativnih posljedica koje nosi izbor političkih rivala.

SPOTOVI

I. Broj spotova

HDZ	1 + 7 remindera
SDP	5
HSP	1 (+ 1 zabranjen)
HSS HSLS PGS	2 + 4 remindera
HNS	17
HSU	0
UKUPNO	37

II. Fokus spota

HDZ

Vođa stranke, premijer Sanader, u kombinaciji s konkretnim ostvarenjima stranke.

SDP

U primarnom fokusu četiri spota je program stranke kombiniran s općim vrijednostima za koje se stranka zalaže, dok je u jednom spotu u fokusu predsjednik stranke.

HNS

Opće vrijednosti za koje se stranka zalaže kao razlog zbog kojeg valja glasovati za stranku.

HSS-HSLS-PGS

Čelnici stranaka kao izvor i garancija kredibiliteta u kombinaciji s konkretnim programom.

HSP

Atmosfera.

III. Dominantan tip argumentacije

HDZ

Kombinacija vođe stranke Ive Sanadera kao izvora i garancije kredibiliteta te činjenične argumentacije.

SDP

Dominantni tip argumentacije u četiri spota je kombinirani (kombinacija ljudi, stranačkih prvaka kao izvora i garancije kredibiliteta i programske, činjenične argumentacije), dok u jednom posve dominira vođa stranke, Zoran Milanović, kao izvor i garancija kredibiliteta.

HNS i HSP

Emotivan.

HSS-HSLS-PGS

Kombinacija vođa stranaka kao izvora i garancije kredibiliteta te činjenične argumentacije.

IV. Predsjednik stranke i/ili stranački prvaci kao:

HDZ

Dužnosnik.

SDP

Na jednom kao „jedan od nas“, a na 4 kao politički dužnosnik.

HNS i HSS-HSLS-PGS

Dužnosnik/ci.

HSP

Nema.

V. Konkretno teme ili programi

HDZ

Veća zaposlenost, povećane rodiljne naknade, razvoj poljoprivrede, izgradnja novih cesta, besplatni udžbenici, prijevoz i đlački domovi, vraćen dug umirovljenicima i otvaranje novih farmi.

SDP

Zdravstvo, obrazovanje, gospodarstvo, organizirani kriminal i korupcija, regionalni razvoj, mirovine, zaposlenja, porezne olakšice, porezi te podizanja standarda građana su zastupljeni u četiri spota.

HSS-HSLS-PGS

Porast mirovina, poljoprivreda, obrazovanje i ribarstvo.

HNS i HSP

Nema.

VI. Opće vrijednosti

HDZ

Kompetentnost.

SDP

Naglašavaju opće vrijednosti poput jednakosti, poštenja, vjerodostojnosti, zajedništva, tolerancije i pravde.

HNS

Integritet stranke i njezinih čelnika.

HSS-HSLS-PGS

Pravda, očuvanje tradicije, jednake obrazovne šanse, očuvanje nacionalnih interesa.

HSP

Ljubav prema domovini.

VII. Interesne i društvene skupine

HDZ

U spotu se pojavljuju mladi, obitelj, poljoprivrednici, građevinari, učenici i umirovljenici.

SDP i HSP

Nema.

HNS

Cijeli spektar skupina bez jasne strateške podloge: umirovljenici, mladi (rokeri), arhitekt, konobar, kustosica, samohrana majka, ribari.

HSS-HSLS-PGS

Umirovljenici, poljoprivrednici, studenti, ribari.

VIII. Promjena vs kontinuitet

HDZ

Svi spotovi stavljaju naglasak na kontinuitet.

SDP

Svi spotovi apeliraju na promjenu.

HNS

Neodređeno.

HSS-HSLS-PGS i HSP

Promjena.

IX. Istinitost informacija

HDZ

Podaci navedeni u spotovima HDZ-a su samo djelomično točni:

- roditeljske naknade su povećane samo za prvih šest mjeseci
- udžbenici su besplatni samo za osnovnu školu i prve razrede srednjih škola
- prijevoz nije besplatan u svim gradovima i za sve učenike
- dug umirovljenicima nije vraćen u cijelosti.

Za ostale podatke je teško odrediti jesu li točni (broj novih maslinika i vinograda, kilometre novih autocesta, broj otvorenih novih radnih mjesta, broj novih poljoprivrednih farmi).

SDP

U tri spota su podaci istiniti, a u dva nema podataka niti činjenica.

HNS i HSP

Ne može se odrediti.

HSS-HSLS-PGS

Istinita.

X. Vrijednosna orijentacija

HDZ

Vrijednosna orijentacija spota je pozitivna jer ističe vlastite prednosti, odnosno razloge zbog kojih valja glasovati za HDZ.

SDP

Vrijednosna orijentacija zastupljena u jednom spotu je pozitivna, dok je u ostalim kombinirana (istovremeno ističe vlastite prednosti i napada suparnika).

HNS

Pozitivna.

HSS-HSLS-PGS

Kombinirana.

XI. Tip napada

HDZ

Nema.

SDP

Jedan spot nikoga ne napada, jedan napada politiku i konkretne programe suparničke stranke, a ostala tri implicitno napadaju i stvaraju negativnu atmosferu oko suparničke stranke, bez da izravno spominju objekt napada ili kritike.

HNS i HSP

Nema.

HSS-HSLS-PGS

Implicitno napada stranku na vlasti, ali ne spominje objekt napada.

TISAK

I. Broj i veličina članka

	Jutarnji list	Večernji list	Novi list	Slobodna Dalmacija	UKUPNO
SDP	8	5	6	3	22
HDZ	12	7	17	4	40
HSP	7	3	3	3	16
HSS HSLS PGS	4	1	3	3	11
HNS	9	6	5	5	25 (cca 13)
HSU	Spomenuti	1	1	Spomenuti	2

HDZ

13 članaka bilo je veličine do 1/8 stranice, a njih 12 između 1/8 i 1/4 stranice. 25 članaka napisano je u obliku vijesti, 8 u obliku intervjua, 5 u obliku komentara, 4 u obliku analize, a 2 u obliku reportaže. 31 članak je popraćen fotografijom.

SDP

Najveći broj članaka, njih 7, zauzimao je od 1/2 - 1 stranice. 5 članaka zauzimalo je do 1/8, a još 5 od 1/8 - 1/4 stranice. 3 članka zauzimala su od 1/4 - 1/2 stranice, a još 3 su zauzela od 1- 2 stranice.

HNS

Većina članaka do 1/8 stranice.

HSS-HSLS-PGS

5 članaka u kojima je koalicija glavna tema, veličine do 1/4 stranice.

HSP

12 od 16 su do 1/8 stranice, a preostala 4 od 16 su 1-2 stranice.

II. Primarni fokus članka

HDZ

Primarni fokus 9 članaka bio je napad na suparnike, u njih 7 kampanja. Također se u 7 članaka pojavljuju konkretne teme i programi, poput vraćanja duga umirovljenicima, otimanja stranačkog članstva, biračkog prava dijaspore, vjeronauka u školi, uloge Crkve u društvu, uvođenja novih poreza, droge.

SDP

U primarnom fokusu 8 članaka je kampanja, u njih 5 to su konkretne teme i programi, 4 članka u fokusu imaju aktivnosti stranaka, također 4 napad na suparnike, a samo 1 članak u fokusu ima osobni profil kandidata.

HNS

Kampanja i predizborne aktivnosti stranke. Stranka se rjeđe pojavljuje kao samostalni akter, a češće kao dio oporbe.

HSS-HSLS-PGS

U 5 članaka u fokusu je implicitan napad ili kritika (na HDZ-ov stil vladanja ili konkretan program suparničkih stranaka (npr. HNS-ov Alimentacijski fond), u njih 6 program stranke.

HSP

U primarnom su fokusu napadi na HDZ i SDP te stavovi o konkretnim temama kao što su rad nedjeljom, pitanje pobačaja, stav o ulasku Hrvatske u NATO savez...

III. Konkretno teme

HDZ

Vraćanja duga umirovljenicima, otimanja stranačkog članstva, biračkog prava dijaspore, vjeronauka u školi, uloge Crkve u društvu, uvođenja novih poreza, droge.

SDP

Teme poput zdravstva, zlorabe droga, cestogradnje, rada na crno, odljeva mozгова, pravnog reguliranja radnih odnosa, oporezivanja kapitalne dobiti te vlasništva nad dionicama od strane članova Vlade.

HSS-HSLS-PGS

ZERP, najniža plaća, pitanja u zdravstvu, reorganizacija PU Zagrebačke, zabrana dioničarstva ministrima, kompatibilnost programa sa kršćanskim načelima.

HSP

Rad nedjeljom, pitanje pobačaja, stav o ulasku Hrvatske u NATO savez.

IV. Čije se izjave prenose?

HDZ

U 19 članaka prenose se izjave Ive Sanadera, vođe stranke, a u njih 15 izjave stranačkih dužnosnika.

SDP

U 16 članaka prenose se izjave stranačkih dužnosnika i to Zorana Milanovića u 12 i Ljube Jurčića u 3, a u njih 3 izjave stranačkih dužnosnika.

HNS

Najzastupljenije su izjave Radimira Čačića.

HSS-HSLS-PGS

Najčešće se citiraju J. Friščić, Đ. Adlešić, N. Ivaniš i S. Gabrić-Jambo (još se navode i citati Čehoka-HSLS, Sačića-HSLS, Matoša-HSS, Kodrića-HSS, Dodiga-HSLS i Božanića-HSS).

HSP

Izjave su davali A. Đapić te P. Kovačević.

V. Istinitost izjava

HDZ

12 izjava je neistinito (legalizacija droge, ukidanje vjeronauka u školi, uvođenje određenih poreza), a u 11 izjava istinitost je teško odrediti.

SDP

Izjave prenesene u 10 članaka nisu ni točne ni netočne već se odnose na opće kategorije, 6 izjava je točno u cijelosti, a za jednu izjavu teško je odrediti je li istinita.

HNS

Istinite.

HSS-HSLS-PGS

Uglavnom istinite ili je istinitost teško odrediti.

HSP

Teško je odrediti jesu li komentari u cijelosti istiniti, no neki su dvojbeni, poput izjave da će HSP koalirati s SDP-om.

VI. Fokus izjava

HDZ

U primarnom fokusu 18 izjava je napad na SDP i Zorana Milanovića, vođu protivničke stranke. 21 izjava sadrži eksplicitan napad. Priroda tih napada je usmjerena na konkretan politički program (8 izjava), zatim na stil vladanja i politički profil protivnika (6). Strategija tih napada najčešće je omalovažavanje (9 izjava) i diskreditiranje (7) te napad na kompetentnost (3).

SDP

U primarnom fokusu 6 izjava je napad ili kritika protivnika (npr. HDZ-a ili, konkretnije, ministrice Marine Matulović-Dropulić), a u njih 4 to je stav o nekoj konkretnoj temi, poput rada na crno, zdravlja i zadržavanja obrazovane mladeži u Hrvatskoj. 4 izjave u primarnom fokusu imaju obećanje ili samohvalu, jedna je odgovor na napade protivnika, a samo jedna u fokusu ima komentar na način vođenja kampanje.

HNS

U većini izjava dominira samohvala uz nekoliko napada usmjerenih prema HDZ-u kao vladajućoj stranci.

HSS-HSLS-PGS

Napad na suparnike i promocija vlastitih mjera i programa.

HSP

Napadi se odnose na kompetentnost, na konkretne političke programe, osuđivanje prošlih poteza.

VII. Napad

HDZ

U primarnom fokusu 18 članaka je napad na SDP i Zorana Milanovića, vođu protivničke stranke. 21 izjava sadrži eksplicitan napad. Priroda tih napada je usmjerena na konkretan politički program (8 izjava), zatim na stil vladanja i politički profil protivnika (6). Strategija tih napada najčešće je omalovažavanje (9 izjava) i diskreditiranje (7) te napad na kompetentnost (3).

SDP

12 izjava sadrži neki oblik napada. U 6 slučajeva radi se o napadu na način vođenja kampanje (npr. uspoređivanje HDZ-ovog slogana «Idemo dalje» s sloganom Slobodana Miloševića), 2 napada usmjerena su na stil vladanja ili politički profil protivnika, a 4 izjave sadrže implicitan napad, bez da se izravno spominje objekt napada. Što se tiče strategije napada, u 4 izjave koristi se diskreditiranje, 3 upotrebljavaju negativne asocijacije, a po jedna izjava upotrebljava humor (npr. izjava Šime Lučina «Laže selo, laže Ivo»), omalovažavanje i osuđivanje nekih prošlih poteza ili radnji.

HSS-HSLS-PGS

Diskreditiranje i napad na kompetentnost u 5 izjava.

HSP

Napadi se odnose na kompetentnost, na konkretne političke programe, osuđivanje prošlih poteza.